

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:BİRİNCİ BÖLÜM
KARAR

MUZAFFER COŞKUN VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2020/8869
Karar Tarihi : 13/3/2025

Başkan : Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler : Recai AKYEL
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
İrfan FİDAN
Yılmaz AKÇİL
Raportör : Duygu BAKAY
Başvurucular : Muzaffer COŞKUN ve diğerleri (bkz. ekli listenin D sütunu)
Vekilleri : bkz. ekli listenin (H) sütunu

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvuru, işçilik alacaklarının ödenmesi talebiyle açılan davaların aynı nitelikteki başka davalarda verilen kararlardan aksi yönde bir sonuca ulaşarak reddedilmesi nedeniyle gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

2. Konu yönünden hukuki irtibat bulunması nedeniyle 2020/8872, 2020/8874, 2020/8877, 2020/8880, 2020/8881, 2020/8883, 2020/8884, 2020/8885, 2020/8886, 2020/8887 ve 2020/8889 sayılı bireysel başvuru dosyalarının 2020/8869 sayılı bireysel başvuru dosyası ile birleştirilmesine karar verilmiştir.

3. Başvurucu İsmail Erkılıç, bireysel başvuru yaptıktan sonra 26/9/2022 tarihinde vefat etmiş; başvurusunun mirasçıları Dürdane Erkılıç, Engin Erkılıç ve Gülşan Erkılıç Türkcan başvuruya devam etmek istediklerine ilişkin dilekçe sunmuş ve bu kişiler başvuru olarak kabul edilmiştir.

A. Bireysel Başvuruya Konu Yargılama Süreçleri

4. Başvurucular, T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü iştiraklerinden olan Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayi Anonim Şirketi (işveren) bünyesinde toplu iş sözleşmesine tabi olarak işçi statüsünde çalışmış ve emekli olmuştur. Başvurucular, son kıdem tazminatı ödemesinde askerlikten önceki hizmet döneminin hesaba dâhil edilmediğinden bahisle fazlaya ilişkin haklarını saklı tutarak fark kıdem tazminatının ödenmesi talebiyle Sivas 2. İş Mahkemesinde (Mahkeme) ayrı ayrı alacak davası açmıştır.

5. Mahkeme; başvurucuların hizmet cetvellerini, işyeri dosyalarını, ücret bordroları ile askere sevk ve terhis tarihlerini içeren belgeleri, maaş hesap ekstrelerini ve DEMİRYOL-İŞ Sendikası'ndan toplu iş sözleşmesi suretlerine dair evrakları dosyaya getirtmiş; talep edilen alacağın hesaplanması için dosyaları hesap bilirkişisine tevdi etmiştir.

6. Bütün başvuruçular yönünden 28/6/2019 tarihinde sona eren inceleme ile davaların kısmen kabulüne hükmedilmiştir. Kararların gerekçesinde, başvuruçuların askere gittikleri tarih itibarıyla tabi oldukları 5. ve 6. dönem toplu iş sözleşmelerinin 148/TV maddesi ile 7. dönem toplu iş sözleşmesinin 139/TV maddesinde aynı düzenlemenin yer aldığı belirtilmiştir. İlgili düzenlemede *"Muvazzaf askerlik sebebiyle ayrılanlara kanuni kıdem tazminatı ödenir. Kıdemli işçiliği teşvik ikramiyesi ödenmez. Bunlardan tekrar idareye dönüp emeklilik hakkını iktisap eden işçilerin kıdem tazminatı ve kıdemli işçiliği teşvik ikramiyesinin hesabı ilk işe giriş tarihinden başlar. Şu kadarki, askere giderken verilen kıdem tazminatı yekunu son ödenen kıdem tazminatı tutarından düşürülür."* hükmü bulunmaktadır. Bu düzenlemenin kamu düzenine ya da kanuna aykırı unsurlar içermediğini belirten Mahkeme, başvuruçuların fark kıdem tazminatına hak kazandıklarına hükmetmiştir. Başvuruçuların hizmet cetvelinde yer alan tüm hizmet sürelerinin kıdem tazminatının hesabında dikkate alınması ve askerliğe ayrılırken ödenen kıdem tazminatının da mahsubu suretiyle alacak miktarının bulunması gerektiğini belirten Mahkeme, bilirkişi raporları kapsamında hüküm kurarak bir kısım alacak yönünden davanın kabulüne karar vermiştir. Gerekçeli kararda ayrıca konusu ve niteliği aynı olan çeşitli davalarda da aynı yönde değerlendirmeler yapıldığını ve bu kararların istinaf incelemesinden geçerek kesinleştiğini vurgulamıştır.

7. Başvuruçular ve davalı işveren istinaf kanun yoluna başvurmuştur. Davalı işveren istinaf dilekçesinde, hükme esas alınan toplu iş sözleşmelerinin 1980 öncesi döneme ilişkin olduğunu, askerlik nedeniyle işten ayrılma sırasında herkese kıdem tazminatının ödendiğini, bu nedenle bakiye kıdem tazminatı talebinin isabetsiz olduğunu ileri sürmüştür.

8. Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesi tarafından yapılan inceleme neticesinde bütün başvuruçular yönünden 10/12/2019 tarihinde yargılamalar sonuçlandırılmış, işveren tarafından yapılan istinaf başvurularının kabulü ile mahkeme kararlarının kaldırılmasına ve davaların reddine kesin olarak karar verilmiştir. Kararların gerekçesinde; muvazzaf askerliğe ilişkin düzenlemenin başvuruçuların askere gittiği dönem geçerli olan toplu iş sözleşmelerinde yer aldığı, başvuruçuların emekli oldukları tarihte yürürlükte olan toplu iş sözleşmelerinde ise bu yönde bir düzenlemeye yer verilmediği, toplu iş sözleşmesi düzeni ilkesi gereğince 1980 yılı ve öncesi toplu iş sözleşmesi hükümlerinin uygulanamayacağı belirtilmiştir. Buna göre başvuruçuların askerliğe gittikleri dönemde işveren tarafından yapılan ödemenin kıdem tazminatı niteliğinde olduğunu değerlendiren Bölge Adliye Mahkemesi, aynı dönem için birden fazla kıdem tazminatı ödemesinin söz konusu olamayacağını, dolayısıyla yapılan ödemelerin mahsubu yoluna gidilmesinin hatalı olduğunu, başvuruçuların kıdem tazminatı talebinin askerlik sonrası için değerlendirilmesi gerektiğini, bu kapsamda da gerekli ödemenin yapıldığını hüküm altına almıştır.

9. Nihai kararların tebliği üzerine başvuruçular süresi içinde bireysel başvuruda bulunmuştur. Komisyon tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

B. Başvuru Formunda Benzer Nitelikte Olduğu İleri Sürülen Davalarla İlgili Süreçler

10. Bireysel başvuru dosyalarında ibraz edilen mahkeme kararlarında ilgililer tarafından açılan alacak davalarının yargı mercilerince kabul edildiği görülmüştür. Kararların gerekçelerinde; askerlik nedeniyle iş akitlerini feshettikleri tarihte yürürlükteki toplu iş

sözleşmelerinde "Muvazzaf askerlik sebebiyle ayrılanlara kanuni kıdem tazminatı ödenir. Kıdemli işçiliği teşvik ikramiyesi ödenmez. Bunlardan tekrar idareye dönüp emeklilik hakkını iktisap eden işçilerin kıdem tazminatı ve kıdemli işçiliği teşvik ikramiyesinin hesabı ilk işe giriş tarihinden başlar. Şu kadar ki, askere giderken verilen kıdem tazminatı yekûn son ödenen kıdem tazminatı tutarından düşürülür." kuralının yer aldığı, bu nedenle emekli olunan tarih itibarıyla kıdem tazminatı tavanı dikkate alınmak suretiyle tüm hizmet süresinin kıdem tazminatı hesaplamasında esas alınması gerektiği belirtilmiştir. Söz konusu kararlar istinaf incelemesinden geçerek ilgililer lehine kesinleşmiştir.

C. Bireysel Başvuru Sonrasında Gelişen Süreç

11. Başvurucular vekili 8/3/2021 tarihli ek beyan dilekçesi ile Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin kesin olarak verdiği 21/1/2021 tarihli Bölge Adliye Mahkemesi kararları arasındaki uyumsuzluğun giderilmesi istemine dair kararı göndermiştir. İlgili karara yansıdığı kadarıyla Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 5. Hukuk Dairesince 16/7/2020 tarihinde, muvazzaf askerlik nedeniyle fark kıdem tazminatı ödenmesi hususunda Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 6. ve 8. Hukuk Dairelerinin kendileri ile aynı doğrultuda kararlar verdiğini belirtmiş ancak 9. Hukuk Dairesinin aynı konuda farklı yönde kararlar verdiğinden hareketle uyumsuzluğun giderilmesini talep etmiştir.

12. Ankara Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Daireleri Başkanlar Kurulunun (Başkanlar Kurulu) 2/11/2020 tarihli kararında, toplu iş sözleşmelerinin çeşitli maddelerinde "Muvazzaf askerlik sebebiyle ayrılanlara kanuni kıdem tazminatı ödenir. Kıdemli işçiliği teşvik ikramiyesi ödenmez. Bunlardan tekrar idareye dönüp emeklilik hakkını iktisap eden işçilerin kıdem tazminatı ve kıdemli işçiliği teşvik ikramiyesinin hesabı ilk işe giriş tarihinden başlar. Şu kadarki, askere giderken verilen kıdem tazminatı yekunu son ödenen kıdem tazminatı tutarından düşürülür." hükmünün yer aldığı belirtilmiştir. Kararda, bu kuralın mahkemelerce farklı yorumlanarak farklı sonuca ulaşıldığı ve bölge adliye mahkemesi dairelerinin kesin kararları arasında uyumsuzluk meydana geldiği ifade edilmiştir. Uyumsuzluğun 5., 6. ve 8. Hukuk Dairelerinin gerekçe ve kesin kararları doğrultusunda giderilmesi gerektiği kanaatiyle karar verilmesi için dosyanın Yargıtay 9. Hukuk Dairesine gönderilmesine karar verilmiştir.

13. Yargıtay 9. Hukuk Dairesi kararında uyumsuzluk konusu davaların fark kıdem tazminatı alacağına tahsili talebine ilişkin olduğu, muvazzaf askerlik sebebiyle fiili çalışmaya ara verilmesinin hukuki niteliği itibarıyla iş sözleşmesinin şarta bağlı şekilde askıya alınması sonucunu doğurduğu, işçinin muvazzaf askerlik sonrasında tekrar çalışmaya başlaması ve emeklilik hakkının iktisabı ile askı hâlinin son bulmasının öngörüldüğü değerlendirilmesinde bulunulmuştur. Bu kapsamda işçinin muvazzaf askerlik sebebiyle fiili çalışmaya ara verdiği tarih itibarıyla işyerinde yürürlükteki toplu iş sözleşmesinde yukarıda belirtilen kuralın bulunması ve işçinin askerlik sonrası tekrar işyerine dönüp emeklilik hakkını iktisap etmesi durumunda muvazzaf askerlik öncesi çalışma dönemi için kıdem tazminatı adı altında işçiye yapılan ödemenin avans niteliğinde olduğu ve işçiye muvazzaf askerlik öncesi de dâhil iş sözleşmesi kapsamında geçen tüm çalışma süresi dikkate alınarak kıdem tazminatı ödenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

II. DEĞERLENDİRME

14. Başvurucular, kıdem tazminatına ilişkin hesaplamaların hatalı yapıldığını, askerliğe ayrıldıkları dönem yürürlükte olan toplu iş sözleşmelerinde yer alan hükümlerin uygulanması gerektiğini, bu kapsamda açılan seri davalarda yargı mercilerince de aynı

şekilde değerlendirme yapılarak fark kıdem tazminatı alacağına hükmedildiğini belirtmiştir. İşveren şirketten emekli olan kendileri dâhil otuz sekiz işçinin fark kıdem tazminatı alacağı talebiyle seri davalar açtığını belirten başvurucular, bu davaların bir kısmının Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 5., 6., ve 8. Hukuk Daireleri tarafından incelenerek lehe neticelendiğini, kendilerine ait on iki davanın ise 9. Hukuk Dairesince ele alınmak suretiyle aleyhe neticelendiğini ifade etmiştir. Yargı mercileri arasında verilen farklı kararlar nedeniyle mağdur olduklarını belirten başvurucular; iddia ve itirazlarının incelenmediğini, taleplerinin hatalı değerlendirildiğini ve eksik inceleme ile hüküm kurulduğunu ileri sürerek hukuki güvenlik ilkesinin, eşitlik ilkesinin, suç ve cezada kanunilik ilkesi ile gerekçeli karar hakkının ve hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına gönderilmiştir.

15. Başvurucuların şikâyetinin özü, aynı maddi olaya ilişkin kendileri ile aynı hukuki durumda bulunan kişiler hakkında aynı Bölge Adliye Mahkemesinin diğer daireleri tarafından lehe karar verildiği hâlde kendi yargılamalarının aleyhe neticelendiği hususuna ilişkindir. Başvurucular; buna dair iddia ve itirazlarının incelenmediğini, emsal olarak ileri sürülen mahkeme kararlarının dikkate alınmadığını iddia etmiştir. Bu kapsamda başvuruların bir bütün olarak gerekçeli karar hakkı yönünden incelenmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

16. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

17. Anayasa'nın 36. maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkı gerekçeli karar hakkı güvencesini de kapsamaktadır (daha geniş değerlendirme için bkz. *Abdullah Topçu* [1. B.], B. No: 2014/8868, 19/4/2017, § 75). Nitekim Anayasa'nın 141. maddesinin üçüncü fıkrasında "*Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır.*" denilerek mahkemelere kararlarını gerekçeli yazma yükümlülüğü yüklenmiştir. Mahkemelerin anılan yükümlülüğü, yargılamada ileri sürülen her türlü iddia ve savunmaya karar gerekçesinde ayrıntılı yanıt vermesi gerektiği şeklinde anlaşılamaz (*Yasemin Ekşi* [1. B.], B. No: 2013/5486, 4/12/2013, § 56) ancak yargı mercii, aynı maddi veya hukuki olguyla ilgili olarak başka bir yargı mercisinin vardığından farklı bir sonuca ulaşması hâlinde bunun dayanaklarını gerekçeli kararında göstermelidir. Anayasa'da güvenceye bağlanan tüm temel hak ve özgürlüklerin yorumunda gözetilmesi gereken temel bir ilke olarak düzenlenen hukuk devleti ilkesi, yargı organlarının aynı maddi veya hukuki olgularla ilgili olarak çelişkili kararlar vermekten mümkün olduğunca kaçınmasını gerekli kılar. Aynı maddi veya hukuki vakıalarla ilgili olarak farklı kararlar verilmesi hukuk devleti ilkesini zedeleyebileceği gibi kişilerin hukuka olan inancını da zayıflatılabilir. Bu nedenle bir maddi veya hukuki vakıa ile ilgili olarak başka bir yargı mercii tarafından bir kimse lehine karar verildiği ancak diğer bir yargı mercisinin aynı olgu hakkında farklı bir sonuca ulaştığı durumlarda bunun gerekçesi belirtilmelidir. Yargı mercii bu gibi durumlarda gerekçe gösterme yükümlülüğü, kişilerin hukuka olan güvenlerinin sarsılmaması için hayati önemdedir (*Mehmet Okyar* [2. B.], B. No: 2017/38342, 13/2/2020, § 29).

18. Bir kararda tam olarak hangi unsurların bulunması gerektiği davanın niteliğine ve koşullarına bağlıdır. Muhakeme sırasında açık ve somut bir biçimde öne sürülen iddia ve savunmaların davanın sonucuna etkili, başka bir deyişle davanın sonucunu değiştirebilecek nitelikte olması hâlinde davayla doğrudan ilgili olan bu hususlara mahkemeler makul bir gerekçe ile yanıt vermelidir. Aksi bir tutumla mahkemenin davanın sonucuna etkili olduğunu

kabul ettiği bir husus hakkında ilgili ve yeterli bir yanıt vermemesi hak ihlaline neden olabilecektir (*Sencer Başat ve diğerleri* [GK], B. No: 2013/7800, 18/6/2014 řř 35-39).

19. Başvurulara konu uyuşmazlıklarda esas mesele, başvurucuların askerliğe ayrıldıkları tarih ile emekli oldukları tarihlerde tabi oldukları toplu iş sözleşmelerinden hangisinin kıdem tazminatının hesabında dikkate alınacağı hususuna ilişkindir. Bu kapsamda Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesince yapılan değerdendirme emekli olunan tarihte geçerli olan toplu iş sözleşmesinin kıdem tazminatı hesabında dikkate alınması gerektiği belirtilerek başvurucuların davalarının reddedildiği anlaşılmıştır. Buna göre emekli olunan tarihte geçerli olan toplu iş sözleşmelerinde muvazaf askerliğe yönelik ayrıca ve açıkça bir düzenlemenin yer almadığı, başvurucuların askerliğe ayrılırken kıdem tazminatı niteliğinde bir ödeme aldıkları da gözetildiğinde en son kıdem tazminatının askerlik dönüşü yeniden işbaşı yapılan tarihten itibaren hesaplanması gerektiği hüküm altına alınmıştır (bkz. ř 8).

20. Başvurucuların temel iddiası ise kıdem tazminatının hesabında askerliğe ayrıldıkları dönemde geçerli olan toplu iş sözleşmelerinin dikkate alınması gerektiği yönündedir. Zira ilgili sözleşmelerde yer alan düzenlemeye göre askerlik sonrası tekrar işyerine dönüp emeklilik hakkını kazanmış olmak kaydıyla tüm çalışma süresi gözönünde bulundurularak kıdem tazminatı ödenecek, daha önce yapılan ödeme de toplam ödemeden mahsup edilecektir. Başvurucular, aynı işveren nezdinde çalışan otuz sekiz işçi tarafından açılan davalardan kendilerine ait olan on ikisinin istinaf incelemesi Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesine denk geldiği için aleyhe neticelendiğini, geri kalan işçilerin ise istinaf incelemelerinin diğer daireler tarafından yapıldığını ve mevcut hukuki duruma ilişkin olarak bu daireler tarafından getirilen yorum neticesinde fark kıdem tazminatına hak kazandıklarını, bunun dışında başka iştiraklerde çalıştığı hâlde benzer durumda bulunan işçiler lehine neticelenen pek çok yargılama olduğunu ileri sürmüştür.

21. Başvuruya konu yargılamalarda başvurucular, kendileri ile aynı işyerinde çalışan diğer işçilerin açtığı davaların Ankara Bölge Adliye Mahkemesinin farklı daireleri tarafından aynı hukuki yorum ile kabul edildiğini, dahası ülkenin farklı yerlerinde görülen benzer davalarda da aynı hukuki yoruma üstünlük tanındığını ve davaların lehe neticelendiğini ileri sürdükleri hâlde Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesince bu farklılığa ilişkin bir değerdendirme yapılmadığı, gerekçeli kararlarda bu durumun nedenlerine dair (davacıların şahsından yahut somut olaydan kaynaklanan bir durumun olup olmadığı vb.) bir açıklama getirilmediği görülmüştür.

22. Somut olayda Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesinin başvurucuların lehine sonuç doğurma ihtimali olan iddiaları dikkate almaksızın karar verdiği anlaşılmıştır. Nitekim başvurucuların, iddiaları bölge adliye mahkemeleri arasındaki uyuşmazlığın giderilmesi amacıyla Başkanlar Kuruluna taşınması neticesinde Yargıtay da başvuruya konu yargılamalarda yapılan değerdendirmenin hakkaniyet ve adalet ilkeleri ile bağdaşmadığı sonucuna ulaşmış, uyuşmazlığın bu yönüyle giderilmesi gerektiğine hükmetmiştir (bkz. řř 11-13). Bu kapsamda istinaf merciince başvurucuların iddia ve itirazları dikkate alınmaksızın yapılan değerdendirmenin adil yargılanma hakkının usule ilişkin güvencelerini anlamsız hâlde getirdiğini ifade etmek mümkündür.

23. Öte yandan başvuruya konu yargılamalar neticelendikten sonra istinaf daireleri arasındaki mevcut içtihat farklılığının Başkanlar Kurulu tarafından Yargıtaya taşındığı görülmektedir. Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin kesin olarak verdiği 21/1/2021 tarihli kararında

uyuşmazlık konusu davaların fark kıdem tazminatı alacağının tahsili talebine ilişkin olduğu belirtilmiş, bu noktada davacı işçilerin muvazzaf askerlik görevi sebebiyle fiili çalışmaya ara verdikleri tarihte işyerinde yürürlükte bulunan toplu iş sözleşmelerinde yer alan düzenlemenin dikkate alınması gerektiği sonucuna varılmış ve farklılığın 5., 6. ve 8. Hukuk Dairelerinin gerekçesi doğrultusunda giderildiği anlaşılmıştır (bkz. §§ 11-13).

24. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşılmıştır.

III. GİDERİM

25. Başvurucular, ihlalin tespiti ile yargılamanın yenilenmesi ve maddi tazminat talebinde bulunmuştur.

26. Başvuruda tespit edilen anayasal hak ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar ve zorunluluk bulunmaktadır. Anayasa'nın 148. ve 153. maddeleri ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. ve 66. maddeleri uyarınca ihlal kararının gönderildiği yargı mercilerinin yapması gereken iş, yeniden yargılama işlemlerini başlatıp Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında belirtilen ilkelere ve gerekçelere uygun biçimde yürütülecek yargılama sonunda hak ihlalinin nedenlerini gidererek yeni bir karar vermektir (yeniden yargılama konusunda bkz. *Mehmet Doğan* [GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018, §§ 54-60; *Aliğül Alkaya ve diğerleri (2)* [1. B.], B. No: 2016/12506, 7/11/2019, §§ 53-60, 66; *Kadri Enis Berberoğlu (3)* [GK], B. No: 2020/32949, 21/1/2021, §§ 93-100).

27. Öte yandan hak ihlali kararından Anayasa Mahkemesinin davanın neticesiyle ilgili bir tutum sergilediği sonucu çıkarılmamalıdır. Anayasa Mahkemesince verilen hak ihlali kararı uyuşmazlığın sonuçlarından bağımsız olup davanın kabulüne, reddine ya da beraate veya mahkûmiyete karar verilmesi gerektiği anlamına gelmemektedir. Kural olarak, yargılamanın her aşamasında olduğu gibi ihlalin sonuçlarını gidermek üzere yeniden yapılacak yargılama sonunda da delillerin dava ile ilişkisini kurma ve bunları değerlendirip sonuç çıkarma yetkisi ilgili mahkemelere aittir.

28. İhlalin ve sonuçlarının giderilebilmesi için yeniden yargılama yapılmasının yeterli giderim sağlayacağı anlaşıldığından tazminat taleplerinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Kararın bir örneğinin gerekçeli karar hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere ekli listenin (E) sütununda gösterilen mahkemelere iletilmek üzere ekli listenin (F) sütununda gösterilen mahkemelere GÖNDERİLMESİNE,

D. Başvurucuların tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Ekli listenin (G) sütununda belirtilen harçların başvurulara tabloda gösterildiği şekliyle ÖDENMESİNE,

F. 30.000 TL vekâlet ücretinin, Dürdane ERKILIÇ, Engin ERKILIÇ ve Gülşan ERKILIÇ TÜRKCAN dışındaki başvurulara MÜŞTEREKEN ÖDENMESİNE,

G. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruluların Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal faiz UYGULANMASINA,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 13/3/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.